

8

Hankintapäätös, Helsingin kaupungin kustannusvastuulla olevien Suomenlinnan tie- ja viheralueiden kunnossapito (a-asia)

HEL 2024-014020 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää hankkia Helsingin kaupungin kustannusvastuulla olevien Suomenlinnan tie- ja viheralueiden kunnossapidon Suomenlinnan hoitokunnalta toistaiseksi. Hankinnan ennakoitu vuotuinen kokonaisarvo on 600 000,00 euroa (alv. 0 %). Toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen kokonaisarvo lasketaan yleisen käytännön mukaisesti neljän (4) vuoden ajalta, jonka myötä hankinnan ennakoitu kokonaisarvo on 2 400 000 euroa (alv. 0 %).

Samalla Kaupunkiympäristön rakennusten ja yleisten alueiden jaosto oikeuttaa yleiset alueet -palvelun infrapäällikön toimeenpanemaan tämän päätöksen. Tämä sisältää sopimuksen allekirjoituksen, tilaukset, tavoite- ja kattohinnan vuosittaisen tarkistamisen hyväksymisen ja muut vähäiset muutokset.

Sopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu. Sopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla, vaan vasta kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet alueurakkaa koskevan erillisen kirjallisen sopimuksen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohde

Suomenlinnassa sijaitsee Helsingin kaupungin kustannusvastuulle kuuluvia tie- ja viheralueita. Näistä vastuista huolehtii Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala.

Hankintamenettely

Kyseessä on EU-kynnysarvot ylittävä palveluhankinta. Hankintalain 17 §:n mukaan hankintalakia ei kuitenkaan sovelleta palveluhankintoihin, jotka tehdään toiselta hankintayksiköltä sille Euroopan unionin perustamissopimuksen mukaisella lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä annetun palvelujen tuottamista koskevan yksinoikeuden perusteella.

Hankintalain esitöiden, HE 108/2016, mukaan lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävät sellaiset palveluhankinnat ja palveluja koskevat käyttöoikeussopimukset, jotka tehdään toiselta hankintayksiköltä tai hankintayksiköiden yhteenliittymältä sille lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä annetun yksinoikeuden perusteella.

Edellytyksenä säännöksen soveltumiselle on, että yksinoikeuden haltijan tulee säännöksen mukaan olla hankintayksikkö kuten valtion tai kunnan viranomainen, valtion liikelaitos tai julkisoikeudellinen laitos tai tällaisten yhteenliittymä. Siten muille tahoille myönnettyyn yksinoikeuteen perustuva palvelutuotanto tai siihen liittyvä palveluvelvoite ei oikeuttaisi poikkeamaan lain kilpailuttamissäännöksistä.

Suomenlinnan hoitokunta on hankintalain 5 §:ssä tarkoitettu hankintayksikkö.

Lisäksi edellytyksenä on, että yksinoikeuden tulee perustua lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen, joiden on oltava Euroopan unionin perustamissopimusten mukainen. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla lainkohdassa mainituin edellytyksin. Perustuslain 18 §:ssä säädetään elinkeinovapaudesta, jonka rajoitukseksi yksinoikeus voidaan katsoa.

Suomessa palvelujen tuottamista koskeva yksinoikeus voitaneen antaa siten vain painavasta syystä lailla tai lain nojalla. Käytännössä palvelutuotantoa koskeva yksinoikeus voisi olla lakiin perustuva toissijainen palveluvelvoite, jossa viranomaisella olisi velvoite tuottaa palvelua silloin, kun vastaavaa markkinaehtoista palvelua ei ole lainkaan tai ainakaan riittävästi saatavilla. Yksinoikeuden antaminen voisi perustua myös valtion turvallisuusintresseihin tai se voisi olla välttämätöntä huoltovarmuuteen liittyvistä syistä. Monissa lainkohdan tarkoittamissa tapauksissa hankintayksikkö voisi vedota myös lain 40 §:ssä säädettyyn suoramarkintaperusteeseen, joka liittyy yksinoikeuden suojaamiseen.

Yksinoikeuden takia hankintaa ei tarvitse kilpailuttaa.

Suomenlinnan hoitokunnasta on annettu erillinen laki 1145/1988. Suomenlinnan hoitokunnasta annetun lain 1 §:n mukaan Suomenlinnan alueen ja rakennusten hallintaa, hallintoa, hoitoa ja kunnostusta varten on opetusministeriön alainen Suomenlinnan hoitokunta. Mainitun pykälän toisen momentin mukaan Suomenlinnan hoitokunnan hallintaan kuuluvista alueista ja rakennuksista säädetään tarkemmin asetuksella. Näin ollen yksinoikeus perustuu lakiin hankintalain 17 §:ssä edellytetyn mukaisesti.

Edellä mainituin perustein hankintalain 17 §:n säännös yksinoikeuteen perustuvista palveluhankinnoista soveltuu nyt käsillä olevaan hankintaan.

Päätöksen muut perustelut

Suomenlinnan alueita ja rakenteita on lain ja asetuksen nojalla asetetun työohjelman mukaisesti kunnossapitänyt Suomenlinnan hoitokunta, joka on hoitanut myös tähän sopimukseen sisältyviä Helsingin kaupungin kustannusvastuulle asetettuja kohteita Suomenlinnassa.

Kaupunkiympäristön toimiala on neuvotellut sopimusehdoista, tavoite- ja kattohinnasta sekä palvelutasosta Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Sopimuksen aronlisäverottomaksi tavoite- ja kattohinnaksi vuodelle 2025 on määritetty 600 000 euroa (alv. 0 %). Tavoite- ja kattohinta tarkistetaan vuosittain.

Tilajavastuulain 5 §:ssä säädetyn tilaajan tarkistusvelvollisuuden osalta laissa todetaan, että Tilaajan ei tarvitse pyytää 1, 2 ja 5 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ja todistuksia tai edellyttää sopimusta tehdessään 6 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamista, jos hänellä on perusteltu syy luottaa sopimuspuolen täyttävän lakisääteiset velvoitteensa sillä perusteella, että sopimuspuoli on valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, Ahvenanmaan maakunnan kunta tai kuntayhtymä, seurakunta, seurakuntayhtymä, Kansaneläkelaitos tai Suomen Pankki, osakeyhtiölaissa (624/2006) tarkoitettu julkinen osakeyhtiö, valtion liikelaitos tai sen kokonaan omistama yhtiö, kunnan tai kuntayhtymän kokonaan omistama yksityisoikeudellinen yhteisö tai yhtiö taikka vastaava ulkomainen yhteisö tai yritys. Suomenlinnan hoitokunta on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtion virasto. Näin ollen tilajavastuulaissa säädetty tarkistusvelvollisuus ei koske Suomenlinnan hoitokunnalta tehtävää hankintaa.

Päätöksen vaikutukset

Päätöksen myötä luodaan toimintaedellytykset Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuuden kunnossapito-yksikölle huolehtia sen sopimusvelvoitteista koskien Suomenlinnan kohteiden kunnossapitoa.

Päätöksellä varmistetaan kaupungin kustannusosuudesta huolehtiminen, koskien yleissopimusta maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta (hyväksytty UNESCOssa 16.11.1972 ja Suomen hallitus ratifioinut 13.2.1987), joka velvoittaa Suomen valtiota vuonna 1991 maailmanperintökohteeksi hyväksytyyn Suomenlinnan kulttuuriperinnön

määrittämisestä, suojelemisesta, säilyttämisestä, esittelemisestä sekä tuleville sukupolville välittämisestä.

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille hankintaa koskevien päätösten tekemisen yhteydessä. Yleisesti julkisiksi tarjousasiakirjat tulevat, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen (Kylk 19.12.2023 § 700) mukaan kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolla on hankintavaltuudet yli 3 miljoonan euron suuruisiin hankintoihin. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on näin ollen toimivaltainen päättämään hankinnasta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Tero Koppinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 78342
tero.koppinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Tuottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta